

(דף קצ"ד ע"א) קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁת אֱלֹהֵינוּ.

תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב בְּקִדְמִיתָא, (שמות יד) וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת תֵּיִד הַגְּדוֹלָה, וּבִלְהוּ חֲמָאן זְהַרִין עֲלֵאִין, אֲתַנְהַרִין בְּאַסְפִּקְלָרְיָא דְנַהֲרָא, דְכְתִיב, (שמות כ) וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת. וְעַל יָמָא, הוּוּ חֲמָאן וְלֹא דַחֲלִין, דְכְתִיב זֶה אֱלֹהֵינוּ, לְבַתָּר דְחֲטוּ, פְּנֵי הַסְּרִסוּר לֹא הוּוּ יַבְלִי לְמַחְמֵי. מָה כְּתִיב, וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁת אֱלֹהֵינוּ.

וְתָא חֲזִי, מָה כְּתִיב בְּהוּ (שמות לג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מֵהַר חֲרֵב, דְאֲתַעְבְּרוּ מִנִּיְהוּ, אֵינּוּן מְזִינִין דְאֲתַחְפְּרוּ בְּהוּ בְטוֹרָא דְסִינֵי, בְּגִין דְלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ הַהוּא חוּיָא בִישָׂא, בִּינּוּן דְאֲתַעְבְּרָא מִנִּיְהוּ, מָה כְּתִיב, וּמִשָּׁה (רל"ו) יָקַח אֶת הָאֹהֶל וּנְטָה לוֹ מַחוּץ אֶת הַמַּחֲנֶה תִּרְחַק מִן הַמַּחֲנֶה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מָאִי הָאִי קָרָא לְגַבִּי הָאִי. אֱלֹא, בִּינּוּן דִּידַע מִשָּׁה, דְאֲתַעְבְּרוּ מִנִּיְהוּ דִישְׂרָאֵל אֵינּוּן זְיִינִין עֲלֵאִין, אָמַר, הָא וְדָאִי מִפְּאֵן וְלְהֶלְאָה, חוּיָא בִישָׂא יִיתִי לְדִיִּירָא בִּנִיְהוּ, וְאִי יָקוּם מִקְדָּשָׁא הַכָּא בִּנִיְהוּ יִסְתָּאב, מִיַּד וּמִשָּׁה יָקַח אֶת הָאֹהֶל וּנְטָה לוֹ מַחוּץ אֶת הַמַּחֲנֶה תִּרְחַק מִן הַמַּחֲנֶה. בְּגִין דְחֲמָא מִשָּׁה, דְהָא כְּדִין יִשְׁלוּט חוּיָא בִישָׂא, מָה דְלֹא הוּוּ מִקְדָּמַת דְנָא.

וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד, וְכִי לֹא הוּוּ בְקִדְמִיתָא אֹהֶל מוֹעֵד. אֱלֹא, בְּקִדְמִיתָא אֹהֶל סֶתֶם, הַשְּׁתָא אֹהֶל מוֹעֵד. מָאִי מוֹעֵד. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטָב, רַבִּי אַבְא אָמַר לְבִיש, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר לְטָב, מָה מוֹעֵד דְאִיהוּ יוֹם חֲדוּדָה דְסִיְהָרָא, דְאִיתּוּסְפָא בֵיהּ קְדוּשָׁה, לֹא שְׁלֵטָא בְּהּ פְּגִימוּתָא, אוּף הַכָּא קְרִי לִיהּ בְּשֵׁמָא דָא, לְאַחֲזָאָה דְהָא אֲתַרְחִיק מִבִּנִיְהוּ, וְלֹא אֲתַפְּגִים, וְעַל דָּא וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד פְּתִיב.

וְרַבִּי אַבְא אָמַר לְבִיש, דְהָא בְּקִדְמִיתָא הוּוּ אֹהֶל סֶתֶם, פְּמָה דְאֲתָא אָמַר (ישעיה לג) אֹהֶל בַּל יִצְעָן בַּל יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנֻצָח. וְהַשְּׁתָא אֹהֶל מוֹעֵד. בְּקִדְמִיתָא, לְמִיָּהב חֲזִין אַרוּכִין לְעֵלְמִין, דְלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ מוֹתָא. מִפְּאֵן לְהֶלְאָה אֹהֶל מוֹעֵד, פְּמָה דְאֲתָא אָמַר (איוב ל) וּבֵית מוֹעֵד לְכָל חַי, הַשְּׁתָא, אֲתִיְהִיב בֵּיהּ זְמָנָא וְחֲזִין קְעוּבִין לְעֵלְמָא. בְּקִדְמִיתָא לֹא אֲתַפְּגִים, וְהַשְּׁתָא אֲתַפְּגִים. בְּקִדְמִיתָא חֲבָרוּתָא וְזוּגָא לְסִיְהָרָא בְּשֵׁמָשָׁא, דְלֹא יַעֲדוּן. הַשְּׁתָא אֹהֶל מוֹעֵד, זוּגָא דְלַהוּן מְזִמֵן לְזִמֵן, וּבְגִין כֶּד וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד, מָה דְלֹא הוּוּ קוּדָם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן, הוּוּ יְתִיב לִילְיָא חֲדָא, וְלַעֲי בְּאוּרִיְתָא, וְהוּוּ יְתִיב קְמִיָּה רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא כְּתִיב וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מֵהַר חֲרֵב. וְקָאמְרִינּוּ דְגִרְמוּ מוֹתָא עֲלֵיהוּ, מַתְּהוּא זְמָנָא וְלַעֲיָלָא, וְשְׁלִיט בְּהוּ הַהוּא חוּיָא בִישָׂא, דְאֲעֲדִי לִיהּ מִנִּיְהוּ בְּקִדְמִיתָא. יִשְׂרָאֵל תִּינַח. יְהוֹשֻׁעַ דְלֹא חָטָא, אֲתַעֲדִי מִנִּיָּה הַהוּא זְיִנָּא עֲלָאָה דְקַבִּיל עִמְהוּן בְּטוֹרָא דְסִינֵי, אוּ לֹא.

אִי תִימָא דְלֹא אֲתַעֲדִי מִנִּיָּה. אִי חֲבִי, אָמַי מִית כְּשָׂאָר כָּל בְּנֵי נִשָּׂא. וְאִי תִימָא דְאֲתַעֲדִי מִנִּיָּה, אָמַי. וְהָא לֹא חָטָא, דְהָא אִיהוּ עִם מִשָּׁה הוּוּ בְּשַׁעֲתָא דְחֲבּוּ יִשְׂרָאֵל. וְאִי תִימָא דְלֹא קַבִּיל הַהוּא עֲטָרָא בְּטוֹרָא דְסִינֵי, פְּמָה דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל. אָמַי.

פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, (תהלים יא) פִּי צַדִּיק יִי' צַדְקוֹת אֱהַב יִשְׂרָאֵל יַחֲזוּ פְּנִימוֹ, הַאִי קָרָא אָמְרוּ בֵּיהּ חֲבָרִיא מַה דְּאָמְרוּ, אֲבָל פִּי צַדִּיק יִי', צַדִּיק הוּא, וְשִׁמְיָה צַדִּיק, וּבְגִין כִּדְ צַדְקוֹת אֱהַב. יִשְׂרָאֵל וְאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, כְּמַה דְּאֵת אָמַר (דברים לב) צַדִּיק וְיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא יַחֲזוּ פְּנִימוֹ, כֹּל בְּנֵי עַלְמָא, וְיִתְקַנְנוּ אֶרְחֻיָּהוּ, לְמַתְּדָּ בְּאַרְחָ מִיִּשְׂרָאֵל כְּדָקָא יֵאוּת.

וְתַא חֲזוּ, כִּד דְּאִין קְדָשָׁא בְּרִידָּ הוּא עַלְמָא, לֹא דִן לִיה אֵלָא לְפָנִים רוּפִין דְּבְנֵי נִשְׂאָ. וְתַא חֲזוּ, כִּד חָב אָדָם בְּאִילָנָא דְּאֲכַל מִגִּיהָ, גָּרַם לְהָהוּא אִילָנָא, דְּשָׂרִי בֵּיה מוֹתָא לְכָל עַלְמָא, וְגָרַם פְּגִימוֹ לְאִפְרָשָׁא אֲתַתָּא מִבְּעַלְהָ, וְקָאִים חוּבָה דְּפְגִימוֹ דָּא בְּסִיחָרָא, עַד דְּקִימָן יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְּסִינֵי, כִּינּוֹן דְּקִימָן יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא (דף קצ"ד ע"ב) דְּסִינֵי, אֲתַעְבֵּר הַהוּא פְּגִימוֹ דְּסִיחָרָא, וְקִימָא לְאִנְהָרָא תְּדִירָה. כִּינּוֹן דְּחָבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא, תְּבַת סִיחָרָא כְּמִלְקָדְמִין לְאִתְפַּגְמָא, וְשִׁלְטָא חוּנְיָא בִּישָׂא, וְאֲחִיד בָּהּ, וּמְשִׁיף לָהּ לְגַבִּיהָ, וְאִתְפַּגְמִתָּ.

וְכִד יָדַע מִשָּׂה דְּחָבּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאִתְעַבְרוּ מִגִּיהָוֹ אֵינּוֹן זַיִינִין קְדִישִׁין, יָדַע וְדָאִי, דְּהָא חוּנְיָא אֲחִיד בָּהּ בְּסִיחָרָא, לְאִמְשָׁבָא לָהּ לְגַבִּיהָ, וְאִתְפַּגְמִתָּ. כִּדִּין אֲפִיק לִיה לְבָרָ. וְכִינּוֹן דְּקִימָא לְאִתְפַּגְמָא, אַף עַל גַּב דִּיהוּשָׁע קָאִים בְּעַטְרָא דְּזַיִינִין דִּילָהּ, כִּינּוֹן דְּפְגִימוֹ שְׂרִיא בָּהּ, וְאִתְהַדְרַת כְּמַה דְּאִתְפַּגְמִתָּ בְּחוּבָא דְּאָדָם, לֹא יָכִיל פִּר נִש לְאִתְקִימָא. פִּר מִשָּׂה, דְּהוּדָּ שְׁלִיט בָּהּ, וּמוֹתִיָּה הוּדָּ בְּסִטְרָ אֲחָרָא. וְעַל דָּא לֹא הוּדָּ רְשׁוּ בָּהּ, לְקִימָא לִיהוּשָׁע תְּדִירָה, וְלֹא לְאִחָרָא. וְעַל דָּא אֲהֵל מוֹעֵד קָרִי לִיה, דְּהָא שְׂרִיא בֵּיה זְמַן קָצִיב, לְכָל עַלְמָא.

וְעַל דָּא, רָזָא דְּמַלְהָ, אִית יְמִינָא לְעִילָא, וְאִית יְמִינָא לְתַתָּא. אִית שְׁמָאֵלָא לְעִילָא, וְאִית שְׁמָאֵלָא לְתַתָּא. אִית יְמִינָא לְעִילָא, בְּקַדוּשָׁה עֲלָאָה. וְאִית יְמִינָא לְתַתָּא, דְּאִיהוּ בְּסִטְרָא אֲחָרָא. אִית שְׁמָאֵלָא לְעִילָא בְּקַדוּשָׁה עֲלָאָה, לְאִתְעַרָא רְחִימוּתָא, לְאִתְקַשְׁרָא סִיחָרָא, בְּאַתְרָ קְדִישָׁא לְעִילָא, לְאִתְנַהֲרָא.

וְאִית שְׁמָאֵלָא לְתַתָּא, דְּאִפְרִיש רְחִימוּתָא דְּלְעִילָא, וְאִפְרִיש לָהּ מְלָאֲנָהרָא בְּשִׁמְשָׁא, וְלְאִתְקַרְבָּא בְּתַדִּיהָ, וְדָא הוּא סְטְרָא דְּחוּנְיָא בִּישָׂא. דְּכִד שְׁמָאֵלָא דָּא דְּלְתַתָּא אִתְעַרְתָּ, כִּדִּין מְשִׁיף לָהּ לְסִיחָרָא, וְאִפְרִיש לָהּ מְלָעִילָא, וְאִתְחַשְׁבַּת נְהוּרָהָ, וְאִתְדַבְּקַת בְּחוּנְיָא, וּכְדִין שְׂאִיבַת מוֹתָא לְתַתָּא, לְכָלָּא דְּאִתְדַבְּקַת בְּחוּנְיָא, וְאִתְרַחַקַת מֵאִילָנָא דְּחֵי, וְעַל דָּא גָּרַם מוֹתָא לְכָל עַלְמָא. וְדָא הוּא כִּד אֲסֵתָאב מִקְדָּשָׁא, עַד זְמַנָּא קָצִיב, דְּאִתְקַנְתָּ סִיחָרָא, וְתַבַּת לְאִנְהָרָא, וְדָא הוּא אֲהֵל מוֹעֵד.

וְעַל דָּא יְהוּשָׁע לֹא מִית, אֵלָא בְּעִטָּא דְּנַחֲש דָּא, דְּקָרִיב וּפְגִים מִשְׁכָּנָא כְּדְקַדְמִיתָא. וְדָא הוּא רָזָא דְּכַתִּיב, (שמות לג) יְהוּשָׁע בֶּן נוּן נָעַר. דָּאִף עַל גַּב דְּאִיהוּ נָעַר לְתַתָּא, לְקַבְלָא נְהוּרָא, לֹא יְמִיש מִתוֹךְ הָאֲהֵל, כְּמַה דְּאִתְפַּגְמִים דָּא, הָכִי נָמִי אִתְפַּגְמִים דָּא אַף עַל גַּב דְּזַיִינָא קְדִישָׁא הוּדָּ לִיה, כִּינּוֹן דְּאִתְפַּגְמִים סִיחָרָא, הָכִי הוּא וְדָאִי לֹא אֲשַׁתְּזִיב בְּלַחוּדוֹי מִגִּיהָ, מַה הוּא גְּוֹנָא מִמֶּש, וְהָא אִתְמַר.

וּפְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא, דִּידְעִין רְזִין דְּאֹרֵייתָא, וּמְתִדְבְּקִין בָּהּ בְּאֹרֵייתָא, וּמְקַיְמִין קְרָא דְכְּתִיב,
(יהושע א) וְהָגִיתָ בוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה וְגו'. וּבְגִינָה יִזְכּוֹן לְחַיֵּי עַלְמָא דְאַתִּי, דְכְּתִיב, (דברים ל) כִּי הוּא חַיֵּיהּ
וְאֹרְדֵי יְמֵיהּ וְגו'.

(דף קצ"ד ע"ב)

פְּרֻשַׁת וַיִּקְהַל

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. (שמות לה) רַבִּי חַיֵּיא פְּתַח, (שמואל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל
הַקְּנִי לְכוּ סוּרוּ רְדוּ וְגו'. תָּא חַיֵּי, מָה כְּתִיב בְּעַמְלָק, (שמואל א' טו) פְּקַדְתִּי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עַמְלָק
לְיִשְׂרָאֵל וְגו'. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכֻלְהוּ קְרַבִּין דְּעַבְדוּ שְׂאֵר עַמְמִין לְגַבְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, מְאֵי
טַעְמָא לָא אַקְשִׁי קַמֵּיהּ, כְּהָא קְרַבָּא דְעַבְד עַמְלָק לְגַבְיֵיהוּ. אֶלְא וְהָא, קְרַבָּא דְעַמְלָק הָוָה בְּכָל
סְטָרִין, לְעֵילָא וְתַתָּא, דְהָא בְּהָהוּא זְמַנָּא אֶתְתַּקַּף חוּיָא בִּישָׂא לְעֵילָא, וְאֶתְתַּקַּף לְתַתָּא.
מָה חוּיָא בִּישָׂא כַּמִּין עַל פְּרֻשַׁת אֶרְחִין, אוּף הַכָּא נְמִי עַמְלָק, חוּיָא בִּישָׂא הָוָה לְגַבְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל,
דְּכַמִּין לוֹן

